

Philipssite

Stedenbouw is – per definitie – een werk van lange adem. Toch nadert de Philipssite zijn voltooiing, amper acht jaar na de principiële beslissing over de invulling ervan. Begin 2005 opent het sportcomplex. Deze bakstenen sporttempel moet de komende jaren uitgroeien tot een plek waar zowel olympische atleten, als vrijetijdssporters en kinderen hun hart kunnen ophalen. Rond het sportcomplex en de eerder afgewerkte kantoorgebouwen, ontluikt vanaf volgend jaar een idyllisch park. Dit groengebied is de kroon op het werk en een rust- en speelplek voor de bewoners uit de brede omgeving. Door de ingebruikname van het sportcomplex en het park, zal het voormalige fabrieksterrein opnieuw integraal deel

uitmaken van de stad. De structuur van de site doet denken aan een Amerikaanse universiteitscampus: grote gebouwen in een groots, groen kader met voet- en fietspaden die de verschillende omliggende wijken met elkaar verbinden. Het basisconcept komt van de vermaarde en ondertussen overleden Italiaanse architect Aldo Rossi, die door De Gregorio & Partners (Hasselt) was aangezocht om het project mee te ontwerpen. Daarmee is de Philipssite – ondanks zijn tijdloze vormgeving – een perfect voorbeeld van onze postindustriële samenleving waarin diensten en vrije tijd de rol van de industrie hebben overgenomen.

De stad Leuven is eigenaar van de gronden en regisseerde de ontwikkeling ervan. Het masterplan van de site en alle gebouwonwerpen zijn van De Gregorio en Partners (Hasselt) en Studio Aldo Rossi Associati (Milaan). Voor het park hebben beide architectenbureaus samengewerkt met Landschapsarchitect Pauwels (Leuven), in permanente samenspraak met de groendienst van de stad Leuven.

Philipssite anno 2004

Politiekantoor: 15.000m²

Dit gebouw is de nieuwe heimat van de eengemaakte politie in Leuven. Het is in een H-vorm ontworpen, zodat de centrale diensten (in het 'korte been') direct bereikbaar zijn voor alle andere eenheden. Aan de boulevard-zijde bestaat het gebouw uit vier verdiepingen. De parkzijde telt slechts drie verdiepingen zodat de gevel niet te dominant wordt.

De typologie van het gebouw is net als de andere gebouwen op de site streng, klassiek en ritmisch. Deze strengheid wordt wel bewust 'opgevrolijkt' door het gebruik van lichtblauw pleisterwerk.

Postkantoor: 3.900m²

Op de Philipssite sorteert De Post dagelijks 185.000 poststukken. Naast het sorteercentrum zijn er ook bureaus, externe brievenbussen en drie loketten. De laad- en loskade werd op vraag van de buurtbewoners aan de 'achterkant' van het gebouw ingeplant. Rond de kade staat een drieënhalve hoge muur die de gevel van het achterliggende kerkhof doortrekt. Ook de natuurstenen sokkel van het gebouw zelf is even hoog.

De Philipstoren: 28.000m²

Dit stadhuis van de Philipssite – het enige restant van de originele Philipsgebouwen na de renovatie van de site – herbergt een reeks federale overheidsdiensten, zoals de belastingen, de douane, enz.

Door zijn impressionante hoogte - 49 meter - domineert het gebouw de buurt en zorgt het voor de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de site in de rest van Leuven. Aan de voorzijde bouwde men een gelijkvloerse uitbreiding, een 'galleria' die uitzipt op de toegang tot het Ubicenter. Ook een deel van

de voorgevel is bekleed met natuursteen zodat de link met de andere gebouwen duidelijk is.

De blauwe kleur op beide torens werden behouden als een soort gedenksteen van het Philips-tijdperk.

Ubicenter: 30.980m² (fase1) + 12.631 m² (fase2), inclusief het ondergrondse gedeelte

Dit tweelinggebouw van de Philipstoren herbergt naast Ubizen ook KBC, Axa, Acunia en andere bedrijven. Het is geconstrueerd volgens dezelfde zuivere structuur als het Philipsgebouw en staat aan hetzelfde plein. Deze robuuste constructie - de buitengevel is helemaal van natuursteen en heeft een dikte van 85 cm - snijdt als het ware een deel uit het talud en speelt zo handig in op het grote hoogteverschil tussen de site en de achterliggende Geldenaaksebaan.

Na de afwerking bestaat het gebouw uit twee delen. Het tweede deel zal een stuk lager liggen, zodat het omliggende park als het ware tot in het gebouw zelf kan doordringen.

Tunnel: 350 meter lang en 8 meter breed

Het groene karakter van de site is enkel mogelijk dankzij een uitgebreid ondergronds complex. De tunnel verbindt ondergronds de verschillende gebouwen en de parking. Regelmatige openingen in het dak zorgen voor daglicht en een natuurlijke ventilatie. Boven het tunnelplafond is er nog anderhalve meter ruimte. Zo kunnen de bovengrondse bomen zonder problemen wortel schieten.

Parking: 1.250 plaatsen op drie niveaus

Een tweede essentieel onderdeel van het ondergrondse complex is de parking. Die herbergt zowel de auto's van de werknemers van de omliggende bedrijven en diensten, als van de bezoekers van o.a. de sportarena. De voetgangerstoegang ligt aan een houten paviljoen midden in het park. De toegang voor de auto's verloopt in een latere fase ondergronds via de heraanlegde Parkpoort.

EEN SPORTARENA VOOR LEUVEN

Sportplaza

De huidige sportaccommodatie van de stad Leuven is ontoereikend om aan de sportbehoefte van iedereen te voldoen. Met de bouw van het nieuwe sportcomplex op de Philipssite wil het stadsbestuur de noden lenigen. Het gebouw krijgt de naam Sportplaza.

Voor het ontwerp, de bouw en de exploitatie van het complex koos men voor een publiekprivate samenwerking (PPS). Sportavan, een tijdelijke vereniging van drie partners, realiseert het sportcomplex. Na een pachtperiode van 34 jaar, verwerft de stad de eigendomsrechten. Tijdens deze periode betaalt de stad voor het gebruik van sportruimten die aan scholen en clubs worden verhuurd. Sportavan bepaalt de overige gebruikstarieven.

Het nieuwe sportcomplex ligt op het kruispunt van de twee hoofdassen van de Philipssite. Een hoofdas loopt door het complex en maakt een verbinding met het achtergelegen park. Het niveauverschil wordt opgevangen door een muur rond het gebouw. Tussen deze muur en het gebouw komt een wandelpad met bomen.

De architecten kozen voor een ellips als basisvorm van het complex. Daarmee verwijzen ze naar het concept van het Colosseum. In de Leuvense sportarena ligt echter de sportvloer niet centraal, maar wel een café als ontmoetingsplaats van de hele site.

Het nieuwe sportcomplex meet 140 op 102 meter. Het gebouw telt drie bouwlagen waarvan één ondergronds. De werken aan het complex zijn gestart in september 2003. In januari 2005 wordt het in gebruik genomen.

In Sportplaza is er ruimte voor het beoefenen van verschillende sporten. De stad is de hoofdgebruiker van het zwembad, de grote sportzaal met 3.000 zitplaatsen, de vechtsportzaal en de danssportzaal. Het sportbad (25 m lang met 8 banen) is geschikt voor competitiezwemmen, waterpolo, schoonspringen en synchroon zwemmen. Het doelgroepenbad heeft een beweegbare bodem om het bad eenvoudig op maat van de gebruiker te brengen.

De privé-partner is hoofdgebruiker van het recreatiezwembad en het peuterbad, en beschikt over een polyvalente sportzaal, een grote fitnesszaal, een saunaruimte, twee squashbanen, een klimmuur en een horecagedeelte met vergaderzalen.

Ook sporters met kleine kinderen krijgen de kans zich onbezorgd uit te leven, want Sportavan organiseert kinderopvang in het complex. Wie een natje of een droogje wenst, kan terecht in het centraal gelegen café met zicht op de sporthal en het recreatiebad of in één van de andere cafés in de rest van het gebouw.

Meer info: www.leuven.be/philipssite of www.leuven.be/sport.

HET ROMANTISCHE GEDEELTE VAN DE PHILIPSSITE

Het park

Het park (86.000m²) is minstens even belangrijk als de gebouwen. De planten, bomen, paden en pleinen brengen niet alleen rust en sfeer. Ze zorgen ook voor de nodige structuur op het immense terrein dat de hedendaagse binnenstad verbindt met de historische Parkabdij van Heverlee.

De verschillende gebruikers – kinderen in de speeltuin, zakenlui, sportmensen, wandelaars op zondagmiddag, ... - vinden er allemaal hun gading.

Het park is voor hen 'ontworpen'. Niet als een designproduct waarnaar je enkel mag kijken, maar wel als een groene long waarin geleefd kan worden.

Een hele reeks paden en wegen verbindt de verschillende delen met elkaar. Een groenscherm geeft duidelijk de contouren van het park aan. Enkel op de grens met de Geldenaaksebaan en het bovengedeelte van de Geldenaaksebaan behouden de bewoners een inzicht op het park.

1. stadsboomgaard

Het grootste stuk park - tussen het sportcomplex en de ring - is een immense stadsboomgaard vol fruitbomen. Dwars doorheen dit gebied loopt een verhard fiets- en voetpad dat de verbinding maakt tussen de Frederik Lintsstraat aan de overzijde van de ring en de Parkabdij. Midden in de boomgaard komt er een open plek met een petanquebaan, zitbanken, ... De ontwerpers van de nieuwe Parkpoort en het Philipspark zoeken samen naar een logische overgang tussen

dit kruispunt en het park. Ter hoogte van de Nieuwe Kerkhofdreef, opent op termijn een kinderribbe. Het nieuwe ontwerp hiervoor is wonderbaarlijk geïntegreerd in het park. Het gebouw zal helemaal opgaan in het landschap. Het groen zal zowel in het gebouw dringen, als over het dak doorlopen.

2. stedelijk plein

Het gebied tussen de grootste drie gebouwen van de site vormt het 'stedelijk plein'.

Centraal op dit plein, tussen het Ubicenter en de Philipstoren, bevindt zich een groot langwerpig waterbassin. De lengte van het plein ligt pal in het verlengde van de centrale inkom van het sportcomplex.

3. verbinding met de Parkabdij

Het gebied tussen het stedelijk plein en de spoorlijn naar de deelgemeente Heverlee, maakt de link met de Parkabdij. Ter hoogte van de sporen aan de Tivolistraat zal de verbinding met de Parkabdij verduidelijkt worden en komt er een panoramisch terras met een uniek uitzicht op de lagergelegen Parkabdij. Anderzijds zal een groenscherm de historische site afschermen van de Philipstoren en het Ubicenter.

4. wijkpark met de speeltuin

Tussen de Kerkhofdreef en de Nieuwe Kerkhofdreef ligt nu reeds een parkje met een gedateerd speeltuintje. Dit glooiende stukje natuur zal integraal deel uitmaken van het nieuwe

Philipspark. Er komt o.a. een opvallende speeltuin, gebaseerd op de wereldberoemde mikadostokjes. Houten balken - bekrond met blauw, geel en rood - zullen de basis vormen voor schommels, netten en ander speeltuig.

Het speeltuintje is mee tot stand gekomen dankzij de voorstellen van de kinderen uit de omgeving.

5. pleintjes

- Over het hele terrein verspreid, komen er verschillende pleintjes:
- vóór de ingang van het kerkhof een pleintje voor fietsen en auto's, omgeven met bomen
- tussen het sportcomplex en het politiegebouw een verhard plein met bankjes en de nodige bomen
- tussen het sportcomplex en de groene buffer langs de Geldenaaksebaan een skatepiste
- tussen de Philipstoren en De Post een fietsenparking in de vorm van een omzoomde binnentuin

6. dreven

Zowel de Nieuwe Kerkhofdreef, als de centrale boulevard waarlangs alle gebouwen staan, zijn al beplant. Na de werken zullen ze makkelijker kunnen beheerd worden.

Tenslotte nog dit: op dit moment werken Philips en De Gregorio samen om de site ook 's nachts subtiel te belichten. Want de nacht is toch, mits de juiste verlichting, hét ogenblik voor romantiek.

